

ЗАКЉУЧЦИ И ПРЕПОРУКЕ ЗА НАСТАВНИКЕ, УЧЕНИКЕ И РОДИТЕЉЕ

У току **четврте недеље**, од увођења ванредних мера и примене новог облика наставе – **Настава на даљину**, спроведено је анонимно истраживање помоћу Гугл упитника. Учесници истраживања су **ученици (568) од 1. до 8. разреда, њихови родитељи (674) и наставници разредне и предметне наставе (64)**.

Истраживање је спроведено **са циљем да сазнамо: како се одвија целокупан наставни процес, како су ученици прихватили наставу на даљину, да ли имају неке потешкоће у раду, како су према мишљењу родитеља ученици прихватили наставу на даљину, као и како су наставници прихватили учење на даљину и да ли имају неке потешкоће у раду.**

Одговори наставника, у односу на добре и лоше стране учења на даљину у новонасталој ситуацији, и поред тога што су забринути (93%) за целу ситуацију, говоре у прилог високог професионализма и посвећености свом позиву. О високом професионализму нам сведочи и задовољство родитеља који, упркос својој забринутости, процењују да је рад наставника у овим околностима одличан (58%), односно задовољавајући (39,3%). Забринутост изражавају и ученици (91,9%), као и родитељи (97,6%), што је сасвим очекивано у односу на ситуацију у којој се налазимо. **Препорука за родитеље, за заједничко провођење времена у кући, је да ситуацију у којој се налазимо могу да искористе да још више разговарају и играју се на тему здравља, хигијене, здраве исхране, вежбању и сл. У оваквим разговорима и играма треба водити рачуна о узрасту ученика.**

Наставници (77%), ученици (81,3%) као и родитељи (78,6%) констатују да је добро прихваћен овакав начин рада наводећи да ученици чак и уживају у дигиталним материјалима које добијају од њих.

Сарадња наставника са родитељима је у овим условима редовнија и садржајнија, уз наводе да им настава на даљину не одузима превише времена, а о овоме нам сведочи и мали проценат родитеља (5,9%) који нису у могућности да помогну детету у учењу на даљину. Што се тиче сарадње наставника и ученика, већина ученика као и родитеља потврђује дату тврдњу - да наставнике могу да питају о свему што им није јасно и добију јасна објашњења. Браво за све наставнике, ученике и родитеље! Препоручујемо да се овакав начин комуникације настави и надаље, јер је од изузетног значаја, како за ученике, тако и школу у целини.

Ученицима највише одговара кад им наставници шаљу материјал за рад путем платформи за учење, одговарају им часови на телевизији, мејлови са упутствима и задацима, а најмање им одговарају телефонски позиви - аудио записи, поруке, гласовни и видео позиви на виберу. Иако је већи проценат родитеља задовољан досадашњим начином рада, предлози и препоруке родитеља се односе на то да треба организовати чешће видео конференције као и групне видео часове, што се донекле поклапа са препорукама ученика који такође желе онлајн групне часове, али највише желе да се друже "уживо". **Препорука за наставнике је да са ученицима сарађују путем платформи и мејлова где ће им давати јасне материјале и препоруке за рад, као и да чешће организују групне онлајн часове.**

У односу на узраст ученика и **дигиталну писменост, појединим ученицима је потребна помоћ (укућана) у раду.** Овакав вид наставе омогућује ученицима, њиховим родитељима и наставницима развијање дигиталне писмености која ће засигурно свима донети добробити у даљем учењу, раду и у свакодневном животу, што је и већина ученика и потврдила. **Зато препоручујемо јачање ове компетенције наших ученика, кад год је то могуће.**

Ученици су се изјаснили да им је тешко да прате наставу из појединих предмета (математика, енглески језик, физика, хемија, информатика, географија, историја; биологија; немачки језик, музичка култура; природа и друштво) због другачијег начина рада. **Препорука је да ученици буду подстакнути од стране наставника и јаве шта им није јасно како би им наставници пружили потребну помоћ.**

И гле чуда! Нема ученика који не ради домаћи задатак- у целости или делимично раде сви ученици! Већина ученика редовно прати наставу и раде домаће задатке. Зато би требало планирати задавање домаћих задатака онлајн, бар једном недељно и у редовним условима (кад све ово прође!), као и да ученици шаљу одговоре онлајн. **Такође бисмо сугерисали да се и даље води рачуна о обиму домаћих задатака, како сада, тако и у редовној ситуацији. Веома је важно да ученици имају довољно времена за себе и своје потребе, са чиме се и слаже већина ученика. Добра организација је пола посла! Мањем броју ученика се свиђа овакав начин рада (31%), док се већини ученика не свиђа. Ученицима недостаје дружење са својим вршњацима, недостају им наставници, школа, као и жива реч са наставницима. Препорука је да наставници организују онлајн дружења у сарадњи са својим ученицима у овој ванредној ситуацији, а у редовној ситуацији да раде што више на кохезији одељења.**

Родитељи и ученици констатују да је добар број ученика задовољан оваквим видом наставе и ништа не би променили, док неки наводе предлоге за промене (мање домаћих задатака и градива, више разних игара и др.). Ученици би волели да наставници који снимају ТВ часове спорије причају, спорије пребацују слајдове, да више пута понове важне делове лекција (техничка питања), али имају и друге предлоге које наставници могу да усвоје у свом начину рада: учење путем разних игрица-квизови, асоцијације, учење уз музику, више цртња, додатна објашњења лекција и др. **Ученици кажу да нису преоптерећени наставом на даљину, нити израдом домаћих задатака, што је задовољавајући и охрабрујући податак! За наставнике препоручујемо да се задржи „навика“ креирања дигиталних садржаја/материјала и у редовним условима. Да се такође планирају активности ученика у којима ће развијати своје дигиталне компетенције (истраживати садржаје на интернету; креирати квизове, асоцијације, игрице; анализирати резултате својих истраживања, што више пројектне наставе....). Верујемо да ће наставници наставити са усавршавањем својих дигиталних компетенција, коришћењем вишеструких могућности дигиталне ризнице и да ће ту бити више ситуација за сарадњу и преношење вештина међу наставницима, како у самој школи, тако и међу школама.**